

اینکه نظام جمهوری اسلامی در دنیا معروف شده است که در مقابل خواست قدرت‌ها و به خصوص در مقابل اراده آمریکا می‌ایستد و به اراده استکباری آنها اعتنا نمی‌کند، به خاطر همین روحیه اصلی انقلاب بزرگ و عظیم ماست که از اساس بر ضد وابستگی و در راه استقلال این ملت بوده است. (۱۳۷۴/۳/۱۴)
www.basirat.ir

▼ حرف روز | تداوم «مقاومت فعال»

جمهوری اسلامی ایران پس از خروج ایالات متحده آمریکا از برجام یک سال صبر کرد تا شاید اروپا به خود آید و با اتخاذ یک سیاست مستقلانه راه خود را از آمریکا جدا کند؛ اروپا که گویی تداوم چنین وضعیتی را خوش می‌داشت، کاملاً دچار بی‌عملی شده بود؛ اما از ۱۸ اردیبهشت ۱۳۹۸ جمهوری اسلامی ایران با طراحی گام‌هایی که بر اساس آن به دنبال برقراری «موازنه تعهدات» بود، عملاً راهبرد «مقاومت فعال» را اعلام کرد.

گام سوم ایران که رفع محدودیت در زمینه تحقیق و توسعه را شامل می‌شود، گامی است که نتایج و اثرات بلندمدت آن بر نتایج آنی و فوری می‌چربد. به عبارتی دیگر، جنس این گام نه از جنس صرفاً تاکتیکی، بلکه راهبردی است. در اینجا توجه به یک نکته حائز اهمیت است و آن، اینکه ایران در سیاست مقاومت فعال، دورنمای خروج از برجام را نشان داده است؛ این دقیقاً همان چیزی است که محاسبات آمریکا و اروپا را تغییر داده است؛ زیرا یکی از مفروضات اصلی که سبب شد آمریکا از برجام خارج شود و اروپا نیز عملاً خود را کنار بکشد، اطمینان از این تصور بود که در هر شرایطی ایران در برجام باقی می‌ماند. مزایای ابطال این فرضیه قطعاً از هزینه‌های آن بیشتر خواهد بود؛ کافی است در نظر آوریم در یک سال گذشته اتحادیه اروپا که حاضر نبود درباره حقوق برجامی جمهوری اسلامی ایران وارد مذاکره شود، حال رویکرد دیگری را در پیش گرفته است و به همراهی آمریکا به ارسال پیام، اعزام واسطه، درخواست مذاکره و ارائه پیشنهادها متعدد به ایران روی آورده‌اند؛ هر چند این پیشنهادها نتوانسته رضایت ایران را تأمین کند.

رکن دیگر راهبرد «مقاومت فعال» ایجاد معادله «رفع تحریم در مقابل امنیت» است؛ ایران اعلام کرده است تحریم ایران و جنگ اقتصادی آمریکا، قطعاً در امنیت منطقه اثر منفی به جای می‌گذارد.

اما در خصوص نقد منتقدان به مذاکره ایران با فرانسه و اروپا باید گفت، آنچه صحیح نیست، نقدهایی است که برخی بیان می‌کنند که چرا دوباره به مذاکره روی آورده‌ایم؟ مذاکره با اروپا هیچ‌گاه منع ذاتی نداشته و ندارد و از قضا راهبرد مقاومت فعال برای خارج کردن طرف اروپایی از لاک بی‌عملی است؛ اما آنچه صحیح است، این است که اقتصاد کشور را نباید معطل مذاکرات کرد.

▼ گزارش روز | آمریکا تهدید علیه صلح است نه ایران!

در طول چهل سال گذشته، نظام اسلامی با وجود اینکه بیشترین تلاش را برای تأمین صلح جهانی انجام داده است، اما آمریکایی‌ها هزینه‌های هنگفتی را صرف تبلیغات و فضا سازی رسانه‌ای کردند تا جمهوری اسلامی ایران را بزرگ‌ترین تهدید علیه صلح معرفی کنند! در علل و چرایی دشمنی آمریکا با جمهوری اسلامی ایران، خود آمریکایی‌ها حرف‌های زیادی زده‌اند؛ برای نمونه، «نوام چامسکی» نظریه‌پرداز مشهور آمریکایی چندی پیش در یک برنامه تلویزیونی در پاسخ به پرسشی مبنی بر اینکه «چرا آمریکا اصرار دارد ایران را به عنوان تهدیدی علیه صلح جهانی مطرح کند؟» می‌گوید: «درباره ادعای آمریکا، دیدگاه‌های جالب و بسیار کمی داریم؛ چون یکی از معیارهای مهم (برای ارزیابی ادعای مقامات آمریکایی) دیدگاه‌های جهانی است. یعنی اینکه جهان چه کسی را بزرگ‌ترین تهدید برای صلح جهانی می‌داند.» چامسکی ادامه می‌دهد: «بر اساس نظرسنجی مؤسسه گالوپ، خود آمریکا به عنوان اولین تهدید صلح جهانی مطرح شده است و بعد از آن پاکستان... اما برای اینکه چرا ایران (از طرف آمریکا) تهدیدی برای صلح جهانی قلمداد می‌شود، یک پاسخ معتبر از انجمن‌های اطلاعاتی آمریکا داریم که ارزیابی منظمی درباره موقعیت‌های راهبردی به کنگره ارائه می‌دهند. به گزارش این انجمن‌ها، ایران هزینه نظامی بسیار کمی در مقایسه با استاندارد منطقه‌ای دارد؛ بسیار کمتر از عربستان، رژیم صهیونیستی و دیگران. راهبرد ایران دفاعی است و می‌خواهد به اندازه کافی توان بازدارندگی در برابر حملات داشته باشد تا در دیپلماسی از آن بهره ببرد؛ اما آمریکا و اسرائیل چرا از بازدارندگی ایران نگران هستند؟ یا چه کسانی از بازدارندگی ایران نگران هستند؟»

چامسکی ادامه می‌دهد: «آنهایی که از زور استفاده می‌کنند و یا کسانی که می‌خواهند آزاد باشند تا از زور و قدرت استفاده کنند ایران را بزرگ‌ترین تهدید برای صلح جهانی می‌دانند؛ چون ایران توان بازدارندگی در برابر زور و قدرت آمریکا را دارد.» بنابراین اگر جمهوری اسلامی در موضوع هسته‌ای شفافیت‌های مدنظر آمریکا را اجرا کند، باز هم این کشور دست از خصومت علیه ملت ایران بر نخواهد داشت.

▼ اخبار ویژه | سانسور نامه آیت‌الله آملی لاریجانی!

بیشتر رسانه‌های فارسی‌زبان بیگانه، از انعکاس نامه جدید آیت‌الله آملی لاریجانی که حاوی عذرخواهی از لحن تند نامه قبلی خطاب به آیت‌الله یزدی و تأکید بر وحدت و هشدار نسبت به تفرقه‌افکنی دشمنان است، خودداری کرده‌اند. این در حالی است که همه رسانه‌های مورد اشاره، نامه قبلی رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام را با فاصله‌ای اندک پوشش داده و در حاشیه آن، ده‌ها گزارش و تحلیل مبسوط روی خروجی‌های خود فرستاده بودند! رسانه‌های مزبور، در نوبت قبلی به‌گونه‌ای اخبار و تحلیل‌های خود را مهندسی می‌کردند که آیت‌الله آملی لاریجانی را در برابر نظام قرار دهند و از وی چهره‌ای منتقد و افشاگر به تصویر بکشند؛ اما پس از انتشار نامه اخیر به استانداردهای دوگانه خود بازگشته و سانسور هدفمند را سرلوحه قرار داده‌اند.

▲ بی‌بی‌سی فارسی در جدیدترین گزارش خود ادعا کرده است، حجت‌الاسلام ناطق نوری، رئیس اسبق مجلس شورای اسلامی دیگر در جلسات مجمع تشخیص مصلحت نظام حضور پیدا نمی‌کند. اما بررسی تصاویر منتشر شده از آخرین جلسه مجمع تشخیص مصلحت نظام نشان می‌دهد، حجت‌الاسلام ناطق نوری در آن جلسه حضور داشته است و ادعای بی‌بی‌سی فارسی صحت ندارد. بی‌بی‌سی فارسی با مطرح کردن ادعایی که صحت ندارد، تلاش کرده حضور نیافتن ناطق نوری در جلسات مجمع را به کناره‌گیری وی از سیاست تبدیل کند و در ادامه این کناره‌گیری را ناشی از اختلافات بداند.

▼ اخبار

به توانمندی‌های نظامی ایران احترام می‌گذارم!

«جوزف دانفورد» رئیس ستاد مشترک ارتش آمریکا در نشست اندیشکده شورای روابط خارجی آمریکا درباره توانمندی‌های نظامی ایران اظهارنظر کرد. وی در پاسخ به پرسش یک خبرنگار مبنی بر اینکه «تابستان امسال آنها یک پهپاد پیشرفته و گران‌قیمت آمریکا را با فناوری‌های خودشان سرنگون کردند. آیا این موضوع شما را متعجب نکرد؟» گفت: «آن تجهیزات (پهپاد آمریکایی) برای استفاده در مبارزه‌های پیشرفته طراحی نشده بود. تجهیزاتی که آنها سرنگون کردند، ابزارهای لازم برای محافظت از خودش را نداشت و برای کسب اطلاعات دریایی در یک منطقه بی‌خطر طراحی شده بود. این مسئله مهمی است که مردم باید بدانند.» دانفورد در ادامه گفت: «این را می‌توانم بگویم که ایران تلاش‌های زیادی برای توسعه توانمندی‌های خود در زمینه موشک‌های بالستیک، توانمندی موشک‌های کروز و توانمندی‌های سایبری کرده است. من به این توانمندی‌ها احترام می‌گذارم، ولی توانمندی‌های آنها در هر کدام از این زمینه‌های کارکردی را در حال حاضر در حد توانایی‌های روسیه و چین قرار نمی‌دهم.»

جزئیات گام سوم ایران در نامه ظریف به موگرینی

«سیدعباس موسوی» سخنگوی وزارت امور خارجه کشورمان درباره جزئیات نامه محمدجواد ظریف به فدریکا موگرینی گفت: دکتر محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه کشورمان روز پنج‌شنبه (۱۴ شهریور) با ارسال نامه‌ای خطاب به خانم موگرینی، نماینده عالی سیاست خارجی و دفاعی اتحادیه اروپا اعلام کرد به دلیل تبعات ناشی از خروج آمریکا از برجام و تحمیل مجدد تحریم‌های آن کشور و ناتوانی سه کشور اروپایی به اجرای تعهدات خود در برجام و در بیانیه‌های کمیسیون مشترک، جمهوری اسلامی ایران از امروز تمامی تعهدات خود در برجام در حوزه تحقیق و توسعه هسته‌ای را متوقف می‌کند. موسوی افزود: در این نامه تأکید شده است این اقدام دقیقاً در راستای حقوق ایران در برجام و به ویژه بر مبنای پاراگراف ۳۶ آن بوده و در پاسخ به نقض گسترده و مستمر برجام طی ۱۶ ماه گذشته صورت می‌گیرد. جزئیات فنی و عملیاتی توقف تعهدات ایران در حوزه تحقیق و توسعه هسته‌ای متعاقباً به اطلاع آژانس بین‌المللی انرژی اتمی خواهد رسید.

رکوردشکنی عجیب مجلس در تصویب یک لایحه!

«حسینعلی حاجی‌دلیگانی» عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس گفت: متأسفانه ۳۳۱ ماده لایحه اصلاح قانون تجارت در مدت ۱۰ دقیقه در کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس مصوب شده است. وی افزود: ضرورت داشت با توجه به اهمیت موضوع کمیسیون مزبور بند به بند ۳۳۱ ماده لایحه قرائت و به لحاظ تخصصی بررسی، مصوب و در نهایت برای رأی‌گیری به صحن ارسال می‌شد. وی همچنین اظهار داشت: اگر این مواد به صورت دقیق و جزئی بررسی می‌شد یا کمیسیون مشترکی با حضور اعضای کمیسیون اقتصادی و دیگر کمیسیون‌ها در این ارتباط تشکیل می‌شد، شاید متن بهتر و جامع‌تری به صحن ارائه می‌شد. حاجی‌دلیگانی گفت: کلیات لایحه اصلاح قانون تجارت مورد قبول است؛ منتها اهالی خانه ملت معتقدند برخی مواد لایحه ایرادهای جدی دارد.

کاهش ۷۶ درصدی مبادلات ایران و اروپا

آمار منتشرشده از سوی اداره اطلاعات اقتصادی اتحادیه اروپا (یورو استات) نشان می‌دهد، مبادلات تجاری ایران و ۲۸ عضو این اتحادیه در نیمه نخست سال جاری میلادی با افت قابل توجه نسبت به مدت مشابه سال قبل از آن مواجه شده است. مبادلات دو طرف در شش ماهه نخست سال ۲۰۱۸ بالغ بر ۱۰/۶۷ میلیارد یورو بوده که این رقم در شش ماهه نخست امسال یک چهارم شده و با افت ۷۶ درصدی به ۲/۵۶ میلیارد یورو رسیده است. افت قابل توجه تجارت اتحادیه اروپا با ایران در نیمه نخست سال ۲۰۱۹ در پی بازگشت تحریم‌های هسته‌ای آمریکا علیه ایران نشان می‌دهد، این اتحادیه با وجود وعده‌های خود نتوانسته است از منافع ایران در چارچوب توافق هسته‌ای دفاع کند.

▼ اخبار کوتاه

◀ دولت «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور آمریکا گزارش‌های منتشرشده در یک روزنامه انگلیسی درباره پیشنهاد رشوه چند میلیون دلاری به ناخدای نفت‌کش ایران را تأیید کرد. «فایننشال تایمز» گزارش داده بود «برایان هوک»، نماینده ویژه دولت آمریکا در امور ایران در ایمیلی غیر معمول از ناخدای نفت‌کش ایرانی خواسته کشتی را به سمت آب‌های کشوری هدایت کند که امکان بازداشت آن از سوی آمریکا وجود داشته باشد.

◀ به دلیل افزایش نگرانی از حوادث اخیر در افغانستان، وزیر خارجه آمریکا از امضای توافق‌نامه صلح که به ۱۸ سال جنگ پایان می‌دهد، خودداری کرد. روزنامه «تایمز» گزارش داد، «مایک پمپئو» از درج نام خود زیر توافق‌نامه خودداری کرده است. هفته گذشته چند سفیر پیشین و دیپلمات آمریکایی در نامه سرگشاده هشدار دادند، خروج آمریکا از افغانستان به دنبال امضای صلح می‌تواند اوضاع آشفته را به این کشور برگرداند!

◀ دادگاه کیفری سعودی در مکه ادعا کرده است، متهمان هیچ کوتاهی‌ای در حادثه سقوط جرتیقل در مسجدالحرام نداشته‌اند و وضعیت جوی عامل حادثه بوده است. این دادگاه همچنین از دادستان کل سعودی خواسته است، شرکت بن لادن را به پرداخت دیه به قربانیان ملزم نکند. گفتنی است، در حادثه سقوط جرتیقل در مسجدالحرام در سال ۲۰۱۵، حدود ۴۰۰ نفر از زائران بیت‌الله الحرام کشته یا زخمی شده بودند.

◀ پایگاه خبری «میدل ایست‌آی» به نقل از منابع غیررسمی اعلام کرد، نفت‌کش آدریان دریا که نیروهای انگلیسی چندی پیش آن را در جبل‌الطارق توقیف کرده بودند، محموله نفت خود را در یکی از بنادر سوریه تخلیه کرده است. گفتنی است، وزارت خزانه‌داری آمریکا چندی پیش با طرح ادعاهایی درباره فعالیت آدریان دریا، این کشتی و ناخدای آن را تحریم کرد.

◀ «مازیار بیگلر» دبیر انجمن قطعه‌سازان با تشریح شروط آزادسازی واردات خودرو با تعرفه صفر که برای ارائه به وزیر صنعت آماده شده، گفت: شرط ما برای این آزادسازی، صفر شدن تعرفه واردات مواد اولیه، آزادسازی قیمت خودرو و اختصاص یارانه ۴۰ درصدی بابت خرید مواد اولیه داخلی است.

◀ براساس آمار بانک مرکزی درباره چک‌های مبادله شده در بازه زمانی تیرماه ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ (قبل و بعد از اجرای قانون جدید صدور چک)، نسبت تعداد و ارزش چک‌های برگشتی به ترتیب حدود ۳۴ درصد و ۳۲ درصد کاهش داشته است.

◀ روزنامه صهیونیستی «یدیبعوت آحارونوت» روز جمعه نوشت: «شکست تلاش‌ها برای بازگشت سوریه به اتحادیه عرب تا حد زیادی به آمریکا مربوط می‌شود.»